

Clostridioides difficile - vårdhygieniska rekommendationer -Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Innehåll

1.	Syfte och omfattning	1
2.	Allmänt	1
3.	Ansvar och roller	2
4.	Beskrivning	2
4.1.	Smittsamhet	2
4.2.	Provtagning	2
4.3.	Spridning/utbrott	2
4.4.	Vårdavdelning	2
4.5.	Mottagning	3
4.6.	Städning och rengöring	3
4.7.	Hjälpmiddel och medicinteknisk utrustning	3
4.8.	Utskrivning	3
5.	Plan för kommunikation och implementering	3
6.	Dokumentinformation	4
7.	Referenser	4

1. Syfte och omfattning

Syftet med denna rutin är att ge vägledning kring förebyggande åtgärder och omhändertagande av patienter med Clostridioides difficile, detta för att förhindra smittspridning. Patientens medicinska omhändertagande får inte förhindras eller fördröjas på grund av Clostridioides difficile. Rutinen omfattar all vård och omsorg i Region Gävleborg.

2. Allmänt

Clostridioides difficile är en sporbildande bakterie som verkar irriterande på slemhinnan i tarmen. Detta leder till att diarréer uppkommer. Vid antibiotikabehandlingar är det vanligt att diarréer uppkommer och i 15-25% av fallen beror diarréerna på Clostridioides difficile. Oftast uppkommer diarréerna 14 dagar efter antibiotikabehandlingen. Många människor är bärare av bakterien, utan att få symtom. Att bakterien är sporbildande betyder att den har en överlevnadsmekanism som innebär att bakterien omvandlas när den kommer utanför kroppen och blir inaktiv. Bakterien får en skyddande yta som möjliggör att den kan överleva många år på ytor och i jord. Sporena är mycket tåliga och kan överleva både upphettning och desinfektionsmedel. När sporen sedan plockas upp och åter hamnar i en kropp så återaktiveras den. Symtom på en clostridioideinfektion är förutom diarréer även bland annat magsmärtor, illamående och feber samt att diarréerna kan innehålla blod. Riskfaktorer för att få

symtom av bakterien är pågående antibiotikabehandling, sjukhusvård eller vård på kommunalt boende, nedsatt immunförsvar, tidigare genomgången infektion med clostridioides samt hög ålder. För att minska risken för smittspridning är det viktigt att den drabbade patienten har god handhygien. För mer information se [Clostridioides difficile - Vårdhandboken \(vardhandboken.se\)](#) och [Sjukdomsinformation om Clostridioides difficile-infektion — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)
För personal som vårdar patienter med clostridioides difficile är basala hygien- och klädregler viktig för att förhindra smittspridning, se rutin: [Hygien- och klädregler – Hälso- och sjukvård Region Gävleborg](#)

3. Ansvar och roller

Verksamhetschefen och vårdenhetschefen/enhetschefen ansvarar för att rutinen är känd och tillämpas inom verksamheten.
Medarbetare ansvarar för att följa rutinen.

4. Beskrivning

4.1. Smittsamhet

Smittfri bedöms patienten vara 48 h efter att diarréerna upphört.

4.2. Provtagning

Se provtagningsanvisningar för clostridioides difficile: [Provtagningsanvisning Clostridioides difficile -Hälso- och sjukvård Region Gävleborg](#)

4.3. Spridning/utbrott

Vid misstanke om spridning av clostridioides difficile ska Vårdhygien kontaktas, [Kontakt - Region Gävleborg \(regiongavleborg.se\)](#).

4.4. Vårdavdelning

Vid misstänkt fall på vårdavdelning ska:

- Ansvarig läkare för patienten kontaktas för bedömning
- Provtagning sker efter läkares ordination
- Placera patienten på enkelrum (en patient med diarréer ska oberoende på positiva provsvar av olika virus och bakterier alltid vårdas på enkelrum med eget hygienutrymme)
- Säkerställ att utökad basala hygien- och klädregler följs (dvs tillägg av handtvätt efter nära kontakt med patienten)
- Säkerställ att patienten har god handhygien
- Besökande ska informeras om god handhygien

4.4.1. Inför undersökningar och behandlingar

- Undersökningar och behandlingar ska i första hand utföras på patientens rum
- Om patienten måste förflyttas till annan enhet ska mottagande enhet informeras om risk för smittspridning
- Se till att patientens kläder samt sängkläder är rena samt att patientens händer desinfekteras. Om möjligt ska patienten först tvätta händerna med tvål och vatten.
- Desinfektera sängen med klorhaltigt preparat, t.ex. med hjälp av engångsduk med klor.

4.5. Mottagning

Vid mottagningsbesök är det viktigt att:

- Patienten har en god handhygien
- Säkerställ att utökad basala hygien- och klädregler följs (dvs tillägg av handtvätt efter nära kontakt med patienten)
- Efter eventuella besök på toaletten rengörs den med klorhaltigt preparat, t.ex. med hjälp av engångsduk med klor genom att gnugga ytorna.
- Rengör brits, tagytor med mera med klorhaltigt preparat, t.ex. med hjälp av engångsduk med klor genom att gnugga ytorna.

4.6. Städning och rengöring

Daglig rengöring görs enligt ordinarie rutin. Säkerställ att lokalvården har kännedom om att patienten har clostridioides difficile. Slutstädning görs med klorhaltigt preparat. [Desinfektion och slutstädning vid bärarskap av multiresistenta bakterier och smittsamma sjukdomar Hälsa- och sjukvård Region Gävleborg](#)

4.7. Hjälpmedel och medicinteknisk utrustning

Hjälpmedel t.ex. gåbord, rullstolar, rullatorer ska vara patientbundna. Innan hjälpmedlet används av annan patient ska det rengöras/desinfekteras noggrant med klorhaltigt preparat genom gnuggning. Detta gäller även medicinteknisk utrustning så som blodtrycksmanschett och saturationsmätare mm. Hjälpmedel samt medicinteknisk utrustning som inte går att rengöras eller tvättas efter användning ska kastas.

4.8. Utskrivning

Tänk på att i samband med utskrivning från vårdenhet informera t.ex. vårdgivare, boende eller hemsjukvård om eventuell fortsatt smittsamhet.

5. Plan för kommunikation och implementering

Kvalitetssamordnare utses till extrauppföljare och ansvarar för att rutinen sprids inom berörda verksamhetsområden. Kvalitetssamordnare informerar Verksamhetschef och Vårdenhetschef om rutinen och dessa ansvarar för att rutinen blir känd, implementerad och tillämpas. För kommunal vård och omsorg kommuniceras rutinen via mail till MAS/MAR i kommunerna och sprids sedan till berörda chefer som sedan ser till att rutinen blir känd, implementerad och tillämpas. För privata hälsocentraler kommuniceras rutinen via mail till chefer på varje hälsocentral som ser till att rutinen blir känd, implementerad och tillämpas.

6. Dokumentinformation

Dokumentet har arbetats fram av Vårdhygien.

7. Referenser

Dokumentnamn	Plats
Clostridioides difficile - Vårdhandboken (vardhandboken.se)	Vardhandboken.se
Desinfektion och slutstädning vid bärarskap av multiresistenta bakterier och smittsamma sjukdomar Hälso- och sjukvård Region Gävleborg (platina id: 09-82424)	Platina
Hygien- och klädregler – Hälso- och sjukvård Region Gävleborg (Platina id: 09-85962)	Platina
Kontakt - Region Gävleborg (regiongavleborg.se)	Regiongavleborg.se
Provtagningsanvisning Clostridioides difficile -Hälso- och sjukvård Region Gävleborg (Platina id. 09-79583)	Platina
Sjukdomsinformation om Clostridioides difficile-infektion — Folkhälsomyndigheten (folkhalsomyndigheten.se)	Folkhälsomyndigheten.se